

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Kanslichef

Datum:
2021-05-12

Diarienummer:
KSN-2021-00974

Riktlinje för beredande och rådgivande organ i Uppsala kommun

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Beredande och rådgivande organ.....	3
Begrepp.....	3
Ansvarig nämnd.....	3
Beredande organ.....	3
Rådgivande organ	4
Avgränsningar	4
Sammansättning	4
Beredande organ.....	4
Rådgivande organ	5
Stöd från förvaltningarna	5
Beredande organ.....	5
Rådgivande organ	5
Föreskrifter	5
Beredande organ.....	5
Rådgivande organ	6
Ersättning	6
Arbetsordning	6
Beredande organ.....	6
Rådgivande organ	7
Spridning	7
Uppföljning.....	7
Relaterade dokument.....	7

Inledning

Det finns en lagstadgad skyldighet för kommunens nämnder att samråda med dem som brukar kommunens tjänster (Kommunallagen 8 kap. 3 §). Av Uppsala kommuns kvalitetspolicy framgår att kommunen i sitt arbete ska lyssna på invånare och intressenter och ta reda på synpunkter och idéer från dessa.

Syfte

Riktlinjen ger förtroendevalda och tjänstepersoner stöd i arbetet i och kring kommunens beredande och rådgivande organ, genom att tydliggöra de olika former som finns i Uppsala kommun, deras funktion, sammansättning, arbetssätt och ansvar.

Omfattning

Riktlinjen ska användas av de tjänstepersoner och förtroendevalda som har uppdrag i eller som ger stöd till ett rådgivande eller beredande organ i Uppsala kommun.

Beredande och rådgivande organ

Begrepp

Ansvarig nämnd

Ansvarig nämnd är den nämnd som beslutar om föreskrifter och eventuella förändringar av dessa. I vissa fall kan ansvaret för det administrativa stödet ligga under en annan nämnd än denna. I dessa fall ska båda nämnderna och deras ansvarsområde tydliggöras i rådets eller nämndberedningens föreskrifter.

Beredande organ

För beredning av ärenden till nämnd finns två olika former enligt kommunallagen - utskott och nämndberedning. Utskott och nämndberedningar är de enda formerna av beredande organ, och i dessa kan förtroendevalda inte väcka ärenden.

Begreppet utskott används för organ som bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden. Kommunstyrelsen har förutom ett arbetsutskott också ett mark- och exploateringsutskott, som enligt delegationsordningen har beslutsrätt i frågor som markanvisningsavtal, vissa projektdirektiv och köpeavtal. Ytterligare exempel på utskott är socialnämndens individutskott som enligt delegation tar myndighetsbeslut om enskilda individer.

Begreppet nämndberedning används för organ för beredning av specifika typer av ärenden. Ett exempel kan vara att samla landsbygdsfrågor i en landsbygdsberedning. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till en nämndberedning.

Rådgivande organ

Den typ av rådgivande organ som berörs av denna riktlinje är brukarråd, det vill säga organ där representanter för olika brukargrupper finns representerade. I denna riktlinje är därför begreppet rådgivande organ synonymt med brukarråd eller råd.

Begreppet rådgivande organ används för organ för samråd och brukarinflytande, alltså för att involvera företrädare för specifika grupper i frågor eller ärenden som berör dem. Därutöver kan ett råd användas för dialog eller samverkan med civilsamhället, brukargrupper och andra intressenter. Ett råd kan också lämna rekommendationer till den ansvariga nämnden och användas för andra typer av samarbeten i frågor som berör specifika grupper av brukare.

En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Samråd

Med begreppet samråd avses överläggning eller diskussion med de som brukar kommunens tjänster.

Formella samråd

Formella samråd är tillfälliga grupper som framför allt genomförs i processer relaterade till plan- och bygglagen. Dessa styrs ofta av krav i lagstiftningen, exempelvis när det gäller sakägare i ärendet. Detta innebär att Uppsala kommun i sådana fall inte alltid själv bestämmer vilka man ska samråda med.

Samverkan

Begreppet samverkan syftar på ett närmare samarbete rörande hur verksamhet läggs upp och bedrivs.

Avgränsningar

Formella samråd såsom dessa definieras ovan berörs inte av denna riktlinje.

Medborgardialoger styrs av Uppsala kommuns Riktlinjer för medborgardialog, och berörs därför inte heller av dessa riktlinjer. Medborgardialog innebär ett strukturerat meningsutbyte mellan förtroendevalda och invånare. Den används som ett redskap för att ta med kommuninvånarnas kunskap och synpunkter som en del i besluten.

Sammansättning

Beredande organ

Utskott

Ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare. Vid val till utskott gäller Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt. Det betyder att endast förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i en nämnd kan väljas till ett utskott.

Nämndberedning

Ledamöter i en nämndberedning utses av den ansvariga nämnden. Dessa ska väljas bland nämndens egna ledamöter och ersättare. Ledamöter från andra nämnder än den ansvariga nämnden kan beviljas närvaro- och yttranderätt vid enstaka sammanträden.

Till en nämndberedning kan också anställda i Uppsala kommun väljas av den ansvariga nämnden. Andra än anställda vid Uppsala kommun kan inte väljas att sitta i en nämndberedning, men däremot beviljas närvaro- och yttranderätt vid enstaka sammanträden. Vid val till nämndberedningar gäller inte Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Rådgivande organ

Till ett rådgivande organ (brukarråd) kan ansvarig nämnd förutom förtroendevalda också välja tjänstepersoner från Uppsala kommun eller andra myndigheter och organisationer. Nämnden ska också besluta om ett antal platser i rådet för representanter för intresseorganisationer eller liknande samarbetsparter eller grupper som berörs av rådets arbete.

Stöd från förvaltningarna

Beredande organ

Förvaltningen ska ge administrativt stöd till en *nämndberedning*. Omfattningen av stödet till en *nämndberedning* ska framgå av föreskrifterna. Administrativt stöd till ett *nämndutskott* ges av nämndsekreteraren utifrån ordinarie uppdrag och arbetsbeskrivning.

Rådgivande organ

Förvaltningsstödet till ett *råd* beslutas av ansvarig nämnd och ska framgå av rådets föreskrifter. Den vanligaste formen av stöd innebär att den ansvariga nämndens förvaltning bistår med sekreterarskap, samordning eller annat administrativt stöd.

Föreskrifter

Beredande organ

Utskott

Ett utskott styrs av *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun* och den ansvariga nämndens delegationsordning. Om en nämnd har fler än ett utskott ska delegationsordningen tydliggöra vilken typ av ärenden som respektive utskott ska bereda. Ett utskott har därför inte några separata föreskrifter.

Nämndberedning

En nämndberedning kan inte arbeta med frågor som ligger utanför den ansvariga nämndens ansvarsområde. Nämndberedningens arbete ska dock närmare beskrivas i föreskrifter som beslutas av ansvarig nämnd. Av föreskrifterna ska följande framgå:

- Syfte med nämndberedningen
- Tidsperiod

- Arbetsuppgifter
- Sammansättning
- Organisation och arbetsformer
- Ekonomi/arvoden
- Ansvarig nämnd
- Val av ledamöter och ersättare

Rådgivande organ

Ett råd styrs av föreskrifter som ska beslutas av ansvarig nämnd. Av föreskrifterna ska följande framgå:

- Syfte med rådet
- Tidsperiod
- Arbetsuppgifter
- Sammansättning
- Organisation och arbetsformer
- Ekonomi/arvoden
- Ansvarig nämnd
- Val av ledamöter och ersättare

Ersättning

Ekonomisk ersättning utgår enligt *Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022*. Ersättning utgår till förtroendevalda som deltar vid sammanträden för ett nämndutskott eller en nämndberedning.

Ersättning utgår också till förtroendevalda och övriga medlemmar som deltar vid sammanträden för ett rådgivande organ som har inrättats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Anställda i Uppsala kommun ersätts inte ekonomiskt.

Arbetsordning

Beredande organ

Utskott

En ledamot i ett utskott ska delta på utskottets sammanträden. Om en ledamot inte kan delta och måste ersättas, görs detta enligt *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun*.

Vid sammanträden ska protokoll föras av nämndsekreterare.

Återrapportering sker genom beredningen av ärenden.

Nämndberedning

En ledamot i en nämndberedning ska delta på nämndberedningens sammanträden. Om en ledamot inte kan delta, ska denne ersättas i enlighet med nämndberedningens föreskrifter.

Vid sammanträden ska anteckningar föras.

Återrapportering från en nämndberedning till ansvarig nämnd ska göras skriftligen i enlighet med rådets föreskrifter, dock minst en gång per kalenderår. I det fall en nämndberedning har två ansvariga nämnder, ska återrapportering ske till båda.

Rådgivande organ

En ledamot i ett råd ska delta på rådets sammanträden. Om en ledamot inte kan delta, ska denne ersättas i enlighet med rådets föreskrifter.

Vid sammanträden ska anteckningar föras.

Återrapportering från ett råd till ansvarig nämnd ska göras skriftligen i enlighet med rådets föreskrifter, i anslutning till nämndens årsredovisning. I det fall ett råd har två ansvariga nämnder, ska återrapportering ske till båda. Ordförande i rådet är ansvarig för att återrapportering sker.

Spridning

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjen, stödjer nämnder och förvaltningar, samt ansvarar för kommunikation, implementering och uppföljning av riktlinjen.

Uppföljning

Riktlinjen ska följas upp en gång per mandatperiod i samband med uppföljning av de kommunala råden. Ansvarig för uppföljning är dokumentansvarig.

Relaterade dokument

Riktlinjer för medborgardialog

Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022

Delegationsordning för nämnder

Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun